

IX Comissió de Seguiment de Turó de la Peira i Can Peguera

Dia: 29/3/2023	Hora: 17:00 h	Lloc: Espai Jove Les Basses (Teide, 20 - Auditori)
-----------------------	----------------------	---

Assistents:

Entitats i equipaments:	Personal tècnic:	Consellers/eres dels grups polítics:
<ul style="list-style-type: none"> - Julia, directora del Centre Obert Can Peguera - Pep, de Cosa Nostra i Can Peguera - Gala, Coordinadora pedagògica del menja llibres - Julia, de l'AMPA de l'Escola Calderón - Elena, directora de l'Institut Barcelona Congres - Xavi, del extra extra! De la Fundació Pere Tarrés - Ruth, de la Comissió artística de l'Escola El Turó - Joan, d'Experimentem amb l'art - Nuria, directora Escola el Turó - Oscar, Educador de l'Escola El Turó - Montse, Escola El Turó - Victor, Escola el Turó - Anna, Escola social de l'Escola Calderón - Celes, Directora Escola Calderón - Laia, de l'Espai Jove Les Basses 	<ul style="list-style-type: none"> - Xitlali Hernandez, Cap de projecte Pla de Barris de Can Peguera - Xavi Aniceto, Programa Extraescolars, Fundació Pere Tarrés. - Fina, Coordinadora Pla de Barris. - Suso López, coordinació de Pla de Barris de Nou Barris - Xènia Bagué, Tècnica projecte d'educació i cultura Pla de barris - Sònia Montes, Tècnica de barri de Turó i Can Peguera 	<ul style="list-style-type: none"> - Esther Flaquer, Consellera de Districte
<p>Nombre total de persones assistents: 24 (7 homes i 17 dones)</p>		

Ordre del dia:

<ul style="list-style-type: none"> - 1. Projecte Caixa d'Eines d'Ensenyaments Artístics als centres escolars - 2. Projectes d'Extraescolars - 3. Projecte de foment de la lectura menja llibres - 4. Espai de resolució de dubtes

Temes tractats i acords de la sessió:

Temes tractats:

- Educació i cultura
- Art i engranatge en els projectes

Acta:

Xitlali Hernández, cap de projecte del Pla de Barris de Turó de la Peira i Can Peguera, dona la benvinguda a la sessió i esmenta que l'han obert a entitats i veïns per tenir l'oportunitat de crear sinergies. Explica que, tot i que actualment han desplegat més de 48 accions, han dedicat aquesta Comissió de Seguiment a un monogràfic d'educació i cultura per la potencia i incidència de canvi d'aquests projectes, i perquè requereixen d'un aprofundiment a l'hora d'explicar-los.

Xènia Bagué, responsable de la Caixa d'Eines del Pla de Barri, explica que per organitzar la reunió començarà cada escola assistent i explicarà les seves accions. Per acabar, els assistents del menja llibres faran un resum de la seva evolució.

1. Projecte Caixa d'Eines d'Ensenyaments Artístics als centres escolars.

Xènia Bagué explica que la Caixa d'Eines és la introducció de la pràctica artística dins el currículum escolar, i que neix en el primer Pla de Barris per accedir a la formació i participació en cultura. Explica que intervenen sobre la franja 6-16 anys d'educació de centres públics dels barris que hi treballen, i és que, tot i que cada barri tingui la seva realitat, volen que cadascú es faci aquest projecte seu. Basen tots els seus projectes en quatre pilars: transversalitat, equitat, co-disseny i sostenibilitat.

També divideixen els seus projectes en dues variables: aquells que es fan en horari lectiu i aquelles fora de l'horari lectiu. Els primers es fan dins de l'aula, tenen acompanyament del centre i actualment hi participen 116 alumnes. Pel que fa als segons, tenen lloc en sales de cultura i educació, extraescolars, i actualment hi participen 82 alumnes. La seva estratègia principal és buscar aliances al territori: Can Basté, Basses per vincular els serveis que ja hi ha al territori.

Núria, directora de l'Escola El Turó, explica que l'any 2018 amb l'anterior direcció van optar per fer alguna cosa i canviar la metodologia entrant dins del programa Tàndem. Van voler centrar les seves en les arts i les emocions per lligar l'aprenentatge de manera transversal a l'alumnat i el professorat. Quan van acabar amb Tàndem, van tenir la sort que just va començar a desenvolupar-se el Pla de Barris i Caixa d'Eines, on va sorgir la possibilitat de començar la col·laboració amb "Experimentem l'art". Reconeix que ha sigut una revolució al centre.

Joan, responsable d'Experimentem amb l'Art, explica que el repte principal va ser posar en comú imaginaris entre l'art i l'educació amb la Comissió Artística de l'Escola. Acollint aquesta coneixença, van començar a organitzar sessions de treball amb la comissió artística ja creada, però posant l'art i com el treballen a l'escola al centre: metodologies, plantejant la pregunta d'on ens situem nosaltres com a docents. També van explorar maneres de fer entorn dels ambients d'aprenentatge.

La voluntat des de la direcció, i on entra Experimentem, és promoure el coneixement col·lectiu que en un primer moment va ser només artístic, però pensats perquè en un futur aquests processos creuin l'ambient artístic i arribin a d'altres, com el científic, literari... Llavors es comencen a fer preguntes: com experimentar amb el Claustre processos de creació, des d'on repensar els ambients... La declaració d'intencions era que els docents poguessin viure el que pretenen que visquin els alumnes, i s'ha situat en quatre eixos:

artistes i obres, desitjos i interessos i necessitats de l'alumnat. Per posar alguns exemples, es pot estudiar història de l'art amb altres sentits, com el visual, sonor i amb coses que es puguin aplicar en la quantitat. S'ha d'estendre a més a totes les instal·lacions de l'Escola: aules, passadissos, el pati i zones d'accés...

Núria explica que van fer el procés de conceptualització i van decidir treballar quatre ambients o espais: artístics, científic-tecnològic, literari i ludoteca (que està derivant cap al cos). D'aquestes sessions va néixer la màquina dels desitjos, que està en construcció i que quan s'inauguri acollirà la veu de l'alumnat i de la Comunitat Educativa (famílies, monitors de menjador... i potser del Barri). Està pensada amb components tecnològics per fer-la atractiva als alumnes, i en mans de Mònica, una artista que ja ha treballat en projectes així.

Xènia Bagué agafa el relleu per donar una conclusió global explicant que el que estan fent a l'Escola El Turó és un canvi estructural i general del centre. Un procés que sembla que no avança, però el dia que es materialitzi serà positiu.

Celes, directora de l'Escola Calderón, indica que estan agraïts perquè la part positiva de la Caixa d'Eines és que s'adapta a la realitat dels centres. Explica que la vessant plàstica ja funcionava per grups cada tres cursos i aquests grups els porta un especialista des de P3 cap amunt. Malgrat que ja tenien aquest muntatge fet, quedaven coixos a l'hora d'exposar-ho i es van ajuntar amb Can Basté qui facilita l'experiència visual i fotogràfica.

Xènia Bagué excusa en Mateo, de Can Basté, i explica que l'espai, per la seva singularitat de centre fotogràfic i centre cívic, trobava que estava poc arrelat al territori. D'aquesta manera, van poder fer una col·laboració per mostrar tota la seva feina a una exposició.

2. Projectes d'Extraescolars.

Canviant de terç, Xavi d'Extra Extra! de la Fundació Pere Tarrés, explica que va sorgir la necessitat d'estendre aquesta filosofia fora de l'horari lectiu i així arribar i proporcionar oferta educativa a totes les famílies del barri. Donada aquesta casuística, el Pla de Barris es va proposar promocionar les arts escèniques, arts visuals, científiques i tecnològiques, aplicant varies vessants que aportarien entitats contactades per part de la Pere Tarrés.

- Funbrain: per fomentar la ciència amb activitats que despertin la curiositat dels infants a través d'experiments adaptats a cada edat. Hi ha una molt bona acollida de les activitats suggerides a l'Escola El Turó.
- L'Escola Memory: promociona el teatre portant talleristes que treballen a l'Escola Calderón i l'Escola El Turó. Hi ha 15 places disponibles a cada escola per una franja d'entre 6 i 16 anys i estan plenes (llevat d'algunes baixes que es van suplir). En aquests tallers es treballa molt la part emocional, espacial i de coneixement propi. També treballen amb Can Basté amb les arts visuals i a l'Escola Calderón i Barcelona Congrès. Els números i dades són d'uns 51 inscrits (dels 75 que hi hauria de tot el Barri) i hi ha unes 24 vacants (32%). Estava tot ple, però hi ha hagut 16 baixes, relacionades principalment per la complexitat de l'horari i la solapació amb altres extraescolars.

Júlia, directora del Centre Obert, exposa una millora constructiva per aquests tallers, i és que puguin arribar a tots els infants del barri i no només de les escoles públiques. És cert que són tallers gratuïts, però tenen uns horaris als que els alumnes de les escoles concertades no poden accedir. És conscient que ampliar l'horari pot suposar ampliar el cost, posant un monitor que els porti a l'escola o afegint més hores, però creu que és necessari.

Celes, directora de l'Escola Calderón, explica que si es vol ampliar el nombre de places, s'ha de donar una volta més al projecte fent-lo més gran.

La directora explica que tenen diferents activitats ofertades: Extra extra!, BatuBasses, Menjallibres, Casal infantil... Valora que és complicat quadrar horaris.

Tant la Xènia Bagué com en Xavi estan d'acord en el fet que és un projecte iniciat aquest any i es pot fer evolucionar per adaptar-se a les necessitats del barri.

Pep, veí del Barri, exposa que els nens i nenes no han d'aprendre únicament amb llibres, que falten recursos i que per la nostra societat el primer pilar és la infància. El veí sent que totes les activitats i escoles tenen la mirada posada al Turó de la Peira, però també és necessiten recursos a Can Peguera. El veí valora que no és un únic barri, són dos, i els infants de Can Peguera estan desatesos.

Prossegueix la reunió presentant-se el projecte de BatuBasses, que és la batucada de l'alumnat de 6è de les escoles Calderón i El Turó i l'alumnat de 1r de l'Institut Barcelona-Congrés. Una activitat que es realitza a l'Espai Jove Les Basses. Laia, que és qui coordina aquesta activitat, explica que tot i que va ser un èxit el primer any, van haver-hi baixes perquè coincidí amb el futbol i altres activitats, i van quedar 10 joves. En canvi, aquest any es va fer la mateixa proposta i tenen 20 joves amb un nivell d'assistència alt, la majoria de l'Escola Calderón. Fa poc que s'han apuntat tres alumnes de l'Escola El Turó. Estan engrescats i van promoure una sortida per Carnaval. Laia explica que és un bon projecte per treballar el canvi de sisè a primer de l'ESO i que els batucaires coneguin a joves de l'Institut.

Celes exposa la seva gratitud perquè amb aquest projecte en concret s'ha captat a les famílies també. Xènia Bagué posa en relleu la feina de les educadores i els educadors socials que estan implicades en aquest projecte. L'únic que volen treballar una mica més és les sinergies amb el mateix Casal de les Basses, perquè s'introdueixin també en altres activitats.

3. Projecte de foment de la lectura "Menjallibres".

El projecte Menjallibres funciona des de fa dos anys i ha tingut molt bona acollida. Gala, coordinadora del projecte, explica que l'objectiu principal, dirigit sobretot als alumnes de segon i tercer, és que s'apassionin pel món de la literatura. És un projecte impulsat per Pla de Barris, ICUB, Consorci Educació i Biblioteques. Tenen 15 alumnes de cada Escola i treballen tres eixos:

- L'Eix Individual, que promou la independència dels alumnes en les seves aptituds per llegir i que es reconeguin com menja llibres.
- L'Eix família, promoure la implicació i compromís de les famílies per tal que aquestes afavoreixin la participació de l'alumnat en el projecte.
 - Per exemple, amb la motxilla viatgera que s'emporten els alumnes i les alumnes per fer partícips a les famílies i establir un vincle entre infant i família a través de la lectura del llibre "Atlas aventures". Fer palès la diversitat existent en els participants del Menja Llibre i la gran riquesa cultural.
 - Un altre exemple és el "Descobrim els llibres en família": un acte per conèixer, a partir de racons, les diferents tipologies de llibres que hi ha en la literatura infantil, a fi que adults i infants de la mà puguin observar les múltiples possibilitats existents en la lectura. En totes dues escoles va tenir molt bona acollida.
- I, finalment, l'Eix comunitat, que pretén crear sinergies entre els agents i afavorir l'entorn.

Es promou una sortida mensual al mes amb la biblioteca de referència on es dinamitzen.

I també es fa una correspondència interescolar per millorar les competències escrites i orals, fomentant la lectura dels llibres i creant sentit de pertinença al projecte. Els alumnes de l'Escola El Turó i els de l'Escola Calderón s'intercanvien cartes.

També fan converses amb les il·lustradores de Rosa Sardina, on els alumnes podran crear el

seu propi àlbum il·lustrat.

La següent sortida està prevista pel 15 d'abril, al món llibre festival literari del CCCB, acompanyats amb un familiar.

4. Espai de resolució de dubtes

S'obre el torn de paraules dient que és la millor manera de presentar projectes i compartir la dimensió del que s'està fent conjuntament i el que això provoca en l'àmbit de comunicació i cultura.

Òscar, educador de l'Escola El Turó, posa sobre la taula que les famílies estan encantades tant amb les activitats d'Extra-extra com amb el Menjallibres. Estan il·lusionades i destaquen sobretot la qualitat de les activitats. Gala explica que hi ha un esperit d'identitat amb el projecte que fa que se sentin orgullosos de participar.

Núria, directora de l'Escola El Turó, fa una petició perquè que no els treguin aquests projectes del Pla de Barris, ja que són els que de veritat promouen l'equitat entre alumnes.

Fina, responsable del Pla de Barris de la zona, explica que el futur, amb eleccions pel mig, és incert, però té el convenciment que el projecte ha agafat un abast que farà que no es tiri enrere. S'han incorporat gestors emocionals, educadors, la caixa d'eines... encara que recaigui sobre unes altres entitats (ICUB, Consorci o Pla de Barris), són activitats gratuïtes i s'ha vist que si els alumnes i les alumnes poden accedir, ho faran.

Dades de la sessió:

